

ogsaa kunne sige, at det fremtidig skal hortliciteres. Den ærede Ordfører har nu vel fundet adskillige formelle Mangler ved mit Forslag. Jeg maa imidlertid sige, at jeg i alt Fald ikke kan indrømme, at der er væsentlige formelle Mangler ved det. Manglerne ere saa smaa og saa uskylde, at de meget let ville kunne rettes ved 3die Behandling. Den ærede Ordfører indrømmede jo desuden selv, at der ogsaa var en formel Forandring nødvendig ved Flertallets Forslag, og det gaar selvfølgelig i Grunden lige op. — Hvad Realiteten angaar, skal jeg endnu bemærke, at det ærede Flertal efter sit Forslag vil have staaet fast, at det udelukkende skal være, hvor Veiarbeidet hidtil udføres af Hartkornsbrugerne alene, at der ogsaa fremtidig kan bruges Naturalarbejde. Naar det i Forslaget under Nr. 31 hedder, at „hvor Veiarbeidet i et Sogn hidtil er udført af Hartkornsbrugerne alene“, osv. kan Naturalarbejde fremdeles bibeholdes, saa vil denne Bestemmelse i det Mindste let blive forstaaet saaledes, at, hvor Veiarbeidet, ikke hidtil udelukkende er udført af Hartkornsbrugerne, men ogsaa af Husmænd, kan det ikke tillades for Fremtiden at lade Veiarbeidet udføre ved Naturalarbejde. — Jeg indrømmer for Øvrigt, at Forskjellen mellem de to Forslag ikke er af nogen meget stor Betydning; men Hovedsagen for mig er, at man ikke skal gjøre Forandring i noget Bestaaende, som man maa indrømme er godt. Jeg skal saaledes anbefale mit Forslag under Nr. 32.

Larsen: Naar jeg har tilladt mig at begjære delt Afstemning over Udvalgets Forslag under Nr. 46 til § 33, saa er dette begrundet i, at Forslaget under Nr. 29 til § 23 i en saa overordentlig Grad reducerer Antallet af Kjørlerne, at det forekommer mig unødvendigt for Fremtiden at beholde den Afgang, som i Forslaget under Nr. 46 foreslaas tilstaaet den Kjørelpligtige til at kunne undskyde sig „formedelst hans Hestes Fraværelse paa længere Reiser eller paa Grund af Sygdom og, deslige“. Det synes mig, at naar Kjørlerne blive indskrænkede til saa faa og derhos til Kjørler af en saadan Vigtighed, som det efter Forslaget under Nr. 29 er Tilfældet,

nemlig til Kjørler efter Læge eller Jordemøder, saa kan man ogsaa godt forlange, at de Kjørelpligtige under alle Omstændigheder skulle præstere Kjørlerne til den fastsatte Tid. Det maa vel erindres, at undertiden vil et Menneskes Liv eller Død kunne afhænge af, at Kjørslen bliver udført i rette Tid. Og, naar man nu veed, hvorledes Tilfælgelserne i Almindelighed ske — som oftest lader man jo en Dreng eller et andet Bud overbringe en skriftlig eller mundtlig Tilfælgelse —, saa vil det være let at se, hvilke Ulemper det vil føre med sig, at den Vedkommende kan fri sig ved at godtgjøre, enten at hans Heste ere fraværende paa længere Reiser, eller at han er forhindret ved deres Sygdom eller deslige. Den Kjørelpligtige vil heller ikke kunne komme i stor Forlegenhed, fordi en saadan Bestemmelse ikke bliver vedtagen; thi han vil som oftest kunne formaa sin Nabo til at forrette Kjørslen i sit Sted. Og i ethvert Tilfælde vil han dog meget hurtigere kunne faae Kjørslen præsteret ved en leiet Befordring, end den vil blive præsteret, naar Budet først skal tilbage til det Sogneraadsmlem, der fører Kjørelskifterne, og derpaa skal tilfæge en ny Befordring. Jeg vil derfor meget anbefale, at man forfaster den sidste Del af det nævnte Ændringsforslag og altsaa kun vedtager den første.

Gstrup: Hovedforslaget i dette Afsnit synes mig at være det under Nr. 29 opstillede. Tanken deri kan jeg fuldstændig tiltræde. Det forekommer mig, at, naar man kun bibeholder Retten til at tilfæge til saadanne Kjørler, som nødvendigvis skulle præstere meget hurtig, saa har man forbeholdt nok af Tvangsarbejde paa dette Punkt, og jeg vilde kun ønske, at det ærede Udvalg havde troet at kunne gjøre en lignende Betragtning gjældende overfor det Arbejde, som vi havde under Omtale i gaar, saa at man ogsaa med Hensyn til det kun havde benyttet Tvangsarbejde som et Supplement, naar intet Andet kunde skaffes til Veie.

Derimod har jeg ikke Tidt at indvende imod Ændringsforslaget under Nr. 31. Det forekommer mig, at det ærede 4de Medlem for 8de Kreds (Bonne) havde Ret, naar han